Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

MmV@eduskunta.fi

ASIA: HE 175/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2027

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f. kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä HE 175/2026 vp eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2027. SLC haluaa lausunnossaan kiinnittää erityistä huomiota METKA-järjestelmän rahoitukseen sekä EU:n ennallistamisasetuksen toimeenpanon taloudellisiin vaikutuksiin.

Ennallistamisasetus ja metsien monimuotoisuuden rahoitus

Talousarvioesityksessä julkisen talouden tilanne tunnistetaan yhdeksi keskeiseksi toimintaympäristöä muuttavaksi tekijäksi. SLC katsoo, että tämä on otettava huomioon myös ennallistamisasetuksen kansallisessa toimeenpanossa. Liian kunnianhimoiset tai kustannustehottomat ratkaisut **kasvattavat** valtion suoria kustannuksia, mutta niiden vaikutukset voivat ulottua tätä huomattavasti laajemmalle. Metsien talouskäyttöön kohdistuvat rajoitukset **heikentävät** puun tarjontaa ja saatavuutta ja siten koko metsäsektorin toimintaedellytyksiä sekä Suomessa syntyvää arvonlisää. SLC korostaa, että ennallistamistoimenpiteitä valittaessa on siksi tarkasteltava yksittäisten toimenpiteiden kustannusten lisäksi niiden vaikutuksia koko metsäsektorin arvoketjuun ja julkiseen talouteen.

Ennallistamisasetuksen toimeenpano lisää kuitenkin tulevina vuosina metsien monimuotoisuuteen ja ennallistamiseen kohdistuvia rahoitustarpeita. SLC korostaa erityisesti METSO-ohjelman riittävän rahoituksen merkitystä. Yksityismaiden arvokkaiden metsien suojelun tulee perustua vapaaehtoisuuteen ja täysimääräisiin korvauksiin. Tämän vuoksi ennallistamisasetuksen toimeenpano edellyttää pitkäjänteistä rahoitussuunnittelua, eikä uusia velvoitteita tule luoda ilman niiden kustannusten ja rahoituksen huolellista arviointia.

Talousarvioesityksessä Metsähallituksen vuoden 2027 tuloutustavoitteeksi valtiolle esitetään 165 miljoonaa euroa. Ennallistamisasetuksen kansallisilla ratkaisuilla voidaan vaikuttaa merkittävästi Metsähallituksen liiketoiminnan edellytyksiin ja siten myös sen mahdollisuuksiin tulouttaa varoja valtiolle.

SLC korostaa, että ennallistamistoimenpiteistä päätettäessä on arvioitava samanaikaisesti niiden ekologiset vaikutukset, toteuttamiskustannukset, menetetyt tulot sekä vaikutukset valtiontalouteen. Huonosti harkitut ratkaisut voivat sekä kasvattaa valtion rahoitustarvetta että vähentää Metsähallituksen mahdollisuuksia tulouttaa varoja valtiolle. Ennallistamisasetuksen toimeenpanon on perustuttava kustannustehokkuuteen, vapaaehtoisuuteen ja pitkäjänteiseen rahoitukseen.

METKA-rahoitus

SLC pitää tärkeänä, että metsätalouden määräaikaisen kannustejärjestelmän rahoitus turvataan riittävällä ja ennakoitavalla tasolla. Rahoituksen riittämättömyys on jo johtanut tilanteeseen, jossa tukien maksatuksia siirtyy seuraaville vuosille. Metsäkeskus tiedotti jo helmikuussa, etteivät tälle vuodelle

osoitetut määrärahat tule riittämään. Maksatusten siirtyminen seuraavalle vuodelle ei ole tarkoituksenmukaista. SLC katsoo, että tämä heikentää tukien kannustavaa vaikutusta ja on ongelmallista metsänomistajille, joille metsänhoitotöiden kustannukset usein syntyvät välittömästi.

PTT:n tuore tutkimus osoittaa METKA-tukien merkittävän yhteiskuntataloudellisen vaikutuksen. Ilman puuntuotannon tukia arviolta jopa kolmannes tarkastelluista metsänhoitotoimenpiteistä jäisi toteuttamatta. Tutkimuksessa todettiin myös, että yli 60 prosenttia tukien vuosikustannuksista palautuu valtiolle erilaisina verotuloina. Lisäksi tuet lisäävät työllisyyttä suoraan metsänhoidossa noin 150 henkilötyövuodella ja pitkällä aikavälillä noin 394 henkilötyövuodella puunkorjuussa, kuljetuksessa ja metsäteollisuudessa.

SLC korostaa, että vaikka METKA-rahoitus on talousarviossa menoerä, se on samalla investointi metsien kasvuun, tulevaan puuraaka-aineen saatavuuteen, työllisyyteen ja verotuloihin. **Siksi SLC pitää tärkeänä, että METKA-järjestelmän määrärahat ja myöntövaltuudet mitoitetaan vastaamaan todellista kysyntää.**

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Mats Nylund
puheenjohtaja